

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Ursache Petru

judcători

Toma Nadejda

Timofti Vladimir

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de inculpatul Doscalciuc Igor în comun cu avocatul Procopciuc Angela, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Sîngerei din 26 martie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2016, în cauza penală în privința lui

Doscalciuc Igor Ion, născut la 25.07.1987, originar și domiciliat în s. Grigorești, r-nul Sîngerei.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.06.2013 - 26.03.2014;

Instanța de apel: 23.04.2014 - 08.04.2015;

14.12.2015 - 27.01.2016;

Instanța de recurs: 28.07.2015 - 10.11.2015;

28.03.2016 - 25.05.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Sîngerei din 26 martie 2014, Doscalciuc Igor Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 5 ani închisoare.

În baza art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an, cu condiția că nu va săvârși o altă infracțiune.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a stabilit, că Doscalciuc I. la data de 08.09.2012, în jurul orei 01.00, fiind în apropierea barului „Hanul Boierului” din s. Grigorești, r-nul Sîngerei, din motivul relațiilor ostile apărute spontan în urma unei cerți, înțelegînd caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, în legătură cu divergențele referitor la costul a două sticle de bere procurate de către Cobîlaș Serghei, acționînd intenționat, i-a aplicat ultimului două lovituri cu un obiect nestabil, în regiunea capului, apoi a continuat să-i aplice multiple lovituri

cu picioarele în regiunea abdomenului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 263D din 16.10.2012, leziuni corporale grave, periculoase pentru viață.

3. Nefiind de acord cu sentința nominalizată au declarat cereri de apel partea vătămată, Cobîlaș Serghei și inculpatul Doscalciuc Igor în comun cu avocatul Procopciuc Angela.

3.1. Partea vătămată Cobîlaș Serghei în apelul declarat a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la o pedeapsă mai aspră, fără aplicarea art. 90 Cod penal și să fie admisă acțiunea civilă depusă de el, cu încasarea de la inculpat a prejudiciului material în sumă de 412 lei și a prejudiciului moral în sumă de 150000 lei.

În motivarea apelului partea vătămată a invocat următoarele argumente:

- pedeapsa aplicată inculpatului de către instanța de fond, este neproportională cu cele săvârșite de el, iar la stabilirea pedepsei nu au fost respectate criteriile generale ale individualizării acesteia, conform art. 75 Cod penal, din care considerente nu este de acord cu stabilirea sancțiunii minime a pedepsei cu închisoare, inclusiv cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal;

- nu s-a luat în considerație la stabilirea pedepsei, că în rezultatul acțiunilor infracționale ale inculpatului, i-au fost cauzate vătămări corporale ce se califică ca grave, periculoase pentru viață, ultimul vina nu a recunoscut-o, nu s-a căit sincer și nu a reparat dauna materială cauzată;

- circumstanțele atenuante indicate de instanța de judecată sunt insuficiente pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal;

- instanța de judecată neîntemeiat a admis în principiu acțiunea civilă, considerînd că nu au fost prezentate probe elocvente, ce ar dovedi prejudiciul material și moral cauzat;

- la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, instanța de judecată urma să țină cont de faptul că a suportat o intervenție chirurgicală, din care motiv s-a concediat de la serviciu, fiind în imposibilitate în continuare să lucreze la construcții, ceea ce a avut un impact asupra bugetului familiei, fiind obligat să întrețină copiii minori, prin achitarea pensiei de întreținere, totodată nu s-a luat în considerație consecințele vătămarilor corporale asupra capacității de muncă în viitor;

- prin probele prezentate și anexate la materialele cauzei se confirmă cheltuielile suportate pentru internarea în spital și tratament.

3.2. Inculpatul Doscalciuc Igor în apelul declarat în comun cu avocatul Procopciuc Angela au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei, reaprecierea probelor cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat Doscalciuc I., deoarece lipsesc în acțiunile lui elementele infracțiunii imputate.

În motivarea apelului inculpatul și apărătorul său au invocat următoarele argumente:

- instanța de fond a încălcat principiul egalității armelor în procesul penal prevăzut de art. 6 CEDO, deoarece inculpatul a fost lipsit de posibilitatea de a aduce probe în apărarea sa, atunci când actele de expertiză se contrazic;
- la pronunțarea sentinței instanța de fond a încălcat dreptul de acces la justiție, deoarece probele admise la demersul părții apărării nu au fost apreciate în general;
- instanța de fond nu a luat în considerație circumstanțele atenuante ale cazului cum ar fi existența copilului minor la întreținere, componența familiei, întreținerea părinților în etate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 aprilie 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate, fiind menținută sentința fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că prima instanță în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și probele administrate, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului, acțiunile căruia corect au fost calificate conform prevederilor art. 151 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a considerat argumentele invocate de către apărătorul Procopciuc A., privind neaprecierea de către prima instanță a probelor prezentate de partea apărării, ca fiind contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite pe parcursul judecării cauzei, iar declarațiile inculpatului referitor la negarea totală a vinei au fost verificate de către instanță în raport cu alte probe, care după conținutul lor probant prevalează asupra declarațiilor lui, de aceea instanța just a pus la baza sentinței de condamnare anume aceste probe.

Instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit cu certitudine vina inculpatului în fapta incriminată rezultând din ansamblul probelor prezentate în instanță și anume: procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii din 10.10.2012 (f.d. 14 vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului și foto tabel din 08.12.2012 (f.d. 21-23 vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 263 D din 16.10.2012 (f.d. 52 vol. I); raport de expertiză medico-legală nr. 3 din 01.02.2013 (f.d. 72-75 vol. I); cererea de chemare în judecată privind restituirea prejudiciului material depusă de către Cobîlaș S. la data de 13.10.2012 (f.d. 89 vol. I); procesul-verbal de confruntare din 08.04.2013 (f.d. 184-185 vol. I); declarațiile părții vătămate Cobîlaș S. (f.d. 137-143 vol. II), martorilor Cobîlaș I. (f.d. 144-146 vol. II), Cobîlaș L. (f.d. 147-148 vol. II), Cobîlaș M. (f.d. 149-150 vol. II), Cobîlaș A. (f.d. 153-154 vol. II), Chirondă Ș. (f.d. 155 vol. II).

Referitor la argumentele apelului declarat de către partea vătămată Cobîlaș S., instanța de apel a menționat că, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, prima instanță, cu respectarea prevederilor art. 61, 75 Cod penal, a ținut seama de scopul pedepsei penale pentru a restabili echitatea socială, a corecta condamnatul și a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ce țin de gravitatea faptei penale

considerată ca fiind săvârșită de inculpat, care în temeiul art. 16 alin. (4) Cod penal face parte din categoria infracțiunilor grave, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, persoana inculpatului, care la locul de trai este caracterizat pozitiv, este atras la răspundere penală pentru prima dată, astfel just concluzionând posibilitatea corectării și reeducării acestuia fără izolarea lui de societate, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare cu suspendarea executării pedepsei, aceasta fiind în limitele sancțiunii infracțiunii imputate.

Totodată, instanța de apel a considerat că, instanța de fond corect a dispus admiterea în principiu a acțiunii civile înaintate de către partea vătămată Cobîlaș S., urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, au declarat recursuri ordinare inculpatul Doscalciuc Igor, avocatul său Procopciuc Angela și partea vătămată Cobîlaș Serghei.

6.1. Inculpatul Doscalciuc Igor invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărîrilor judecătorești, rejudecarea cauzei cu dispunerea achitării lui, deoarece în acțiunile sale lipsesc semnele componenței infracțiunii imputate.

6.2. În recursul declarat avocatul Procopciuc A. în numele inculpatului Doscalciuc Igor, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărîrilor judecătorești, rejudecarea cauzei cu dispunerea achitării inculpatului, deoarece lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, iar apelul părții vătămate să fie lăsat fără examinare.

În motivarea recursului avocatul a invocat următoarele argumente:

- hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, deoarece stabilind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate prin probele constatate de prima instanță, lipsesc motivele pe care se întemeiază soluția de respingere a apelului și anume din care motive se combat probele apărării, adică declarațiile inculpatului, martorului Ghinițoi ș.a., ce exclud comiterea faptei imputate lui Doscalciuc I., concluzionînd concomitent despre aprecierea critică a acestora, ca fiind combătute prin alte probe;

- instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și anume prin faptul că instanța de judecată a enumerat în hotărîrea sa toate actele de expertiză medico-legale, dar apreciază numai unul dintre acestea, însă raportului de expertiză nr. 276 D din 18.12.2012, ce a fost admis ca probă, instanța de judecată nu i-a dat nici o apreciere;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și anume partea apărării, solicitînd audierea expertului Tighineanu S., din motivul prezenței divergențelor în actele de expertiză, instanța de apel a admis inițial demersul, însă deoarece expertul se afla în concediu medical, la solicitarea repetată de a audia acest expert, instanța ulterior a refuzat nemotivat audierea ultimului;

- consideră că astfel a fost încălcat și principiul egalității armelor, deoarece instanța de apel nu a soluționat în genere această pretenție invocată în cererea de apel;

- la fel, nemotivat a fost refuzat audierea martorului părții apărării - medicul de sector.

6.3. În recursul declarat partea vătămată Cobîlaș Serghei, a solicitat casarea parțială a hotărîrilor judecătorești emise, cu pronunțarea unei noi hotărîri de condamnare a inculpatului la o pedeapsă cu închisoare și executarea reală a acesteia, fără aplicarea art. 90 Cod penal, cu admiterea acțiunii civile de încasare a pagubei materiale în sumă de 412 lei și a prejudiciului moral în sumă de 150000 lei.

În motivarea recursului partea vătămată a invocat următoarele argumente:

- instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a luat în considerație motivele invocate de el și apărătorul său, apreciindu-le critic, nu a luat în considerație cumulul de probe ce coroborează între ele și confirmă faptul că inculpatul este vinovat și urmează a-i fi aplicată o pedeapsă mai aspră;

- nu s-a ținut cont de faptul, că în rezultatul infracțiunii el a fost operat, fiind nevoit să se concedieze de la serviciu, devenind invalid, că nu va putea să-și întrețină familia la nivelul convenit și nu se va simți o personalitate deplină. Au avut de suferit și părinții săi, rudele, îngrijorate de starea sa de sănătate;

- instanțele de judecată eronat au aplicat prevederile art. 90 Cod penal, fără a lua în considerație, că inculpatul este condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni grave, vina nu a recunoscut-o, prejudiciul nu a fost recuperat, astfel nefiind clar din care motive i-a fost suspendată executarea pedepsei condiționat, fiindu-i stabilită o pedeapsă prea blîndă în raport cu cele comise, ceea ce nu corespunde scopului pedepsei penale, prevăzut de art. 61 Cod penal.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 10 noiembrie 2015, au fost respinse ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către inculpatul Doscalciuc Igor și avocatul său Procopciuc Angela, a fost admis recursul ordinar declarat de către partea vătămată Cobîlaș Serghei, a fost casată parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 aprilie 2015 în cauza penală privindu-l pe Doscalciuc Igor Ion, în latura civilă și s-a dispus rejudecarea cauzei în această parte de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată. În rest, celelalte dispoziții ale deciziei atacate s-au menținut.

8. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs ordinar, a reținut referitor la recursurile declarate de inculpat și apărătorul său, Procopciuc A. că acestea sunt neîntemeiate, fiind declarate inadmisibile, menționînd, că instanța de apel și-a motivat soluția adoptată în sensul oferirii răspunsurilor la motivele apelului declarat, iar autorul recursului, de fapt, nu aduce careva argumente noi, ce ar combate concluzia instanțelor de judecată privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate.

Instanța de recurs a reținut, că instanța de apel a respectat rigorile ce se regăsesc în dispozițiile art. 414, 417 Cod de procedură penală, în partea stabilirii

vinovăției inculpatului, pronunțându-se motivat asupra argumentelor esențiale ale apelului, ceea ce exclude prezența temeiurilor pentru recurs invocate și prevăzute de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală invocate de recurenți.

A menționat instanța de recurs că argumentele invocate de autorul recursului privind dezacordul cu aprecierea probelor de către instanțele de fond, nu sunt suficiente pentru a răsturna în prezenta speță hotărîrea de condamnare adoptată în privința inculpatului.

Instanța de recurs a conchis, că sînt neîntemeiate argumentele părții apărării, precum că hotărîrea instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și anume din care motive se combat probele apărării, deoarece instanța de apel în partea motivată a deciziei sale a menționat cumulul de probe ce a fost reținut la baza soluției de condamnare și care combate argumentele și probele prezentate de către partea apărării.

Instanța de recurs a considerat neîntemeiată critica recurenților, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și anume în privința faptului că inițial a fost admis demersul părții apărării de a audia expertul Tighineanu S. și medicul de sector Cîmpu V., însă ulterior la demersul repetat al apărării audierea acestora a fost respinsă, fiind astfel încălcat și principiul egalității armelor. Așa dar, la acest compartiment instanța de recurs a reținut că instanța de apel, declanșînd o continuare a judecării cauzei în fond, verificînd aspectele de fapt și de drept, în prezența existenței îndoielilor în privința concluziilor din raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. 3 din 01.02.2013, unde a participat expertul Tighineanu S., a dispus în conformitate cu art. 148 alin. (2) Cod de procedură penală, efectuarea unei expertize medico-legală în comisie suplimentară, fiind puse întrebările indicate în demersul apărătorului, Procopciuc A. Astfel, potrivit concluziilor raportului de expertiză medico-legală suplimentară în comisie nr. 426 din 19.12.2014, efectuat cu participarea expertului Tighineanu S., au fost oferite răspunsuri la toate întrebările puse de către partea apărării, decăzînd necesitatea audierii suplimentare a ultimului. De remarcat este acel fapt, că concluziile expertizei menționate, au confirmat concluziile rapoartelor de expertiză medico-legale nr. 263 D din 16.10.2012 și nr. 3 din 01.02.2013, ce au fost puse la baza soluției de condamnare a inculpatului, fiind combătute concluziile expertizei medico-legale nr. 276 D din 18.12.2012, mai ales în contextul că ultimul raport de expertiză a fost efectuat cu participarea experților Mutoi G., cu stagiul profesional de 51 ani și respectiv Corbu Ch., cu stagiul profesional de 36 ani și care au fost preîntîmpinați pentru răspundere penală conform art. 312 Cod penal, ceea ce nu sînt factori de neglijat.

Privitor la alegațiile despre neaudierea medicului de sector Cîmpu V., care ar putea relata despre analizele bune ale ficatului părții vătămate, instanța de recurs le-a considerat de asemenea nefondate. La etapa judecării cauzei în instanța de fond, a fost oferită posibilitatea prezentării martorului menționat pentru a fi audiat, însă partea apărării nu a asigurat prezența acestuia. Astfel, ulterior la demersul repetat al apărării de a prezenta martorii solicitați, instanța întemeiat a

respins acest demers, deoarece partea apărării nu a prezentat probele în termenul prevăzut de art. 327 Cod de procedură penală și pentru a nu tergiversa examinarea cauzei, a fost soluționată cauza în baza probelor existente.

În asemenea împrejurări, instanța de recurs a conchis că instanțele de fond nu au încălcat principiul egalității armelor, părții apărării fiindu-i oferită posibilitatea de a prezenta proba cu martorii solicitați, însă deoarece nu a fost asigurată prezența acestora, partea apărării a fost decăzută de acest drept în temeiul prevederilor legale. Mai mult ca atât, partea apărării la judecarea cauzei în instanța de apel, nu a insistat la audierea martorului Cîmpu V. pentru a-și susține poziția sa, din care motiv instanța de apel întemeiat nu s-a expus asupra acestui fapt.

Argumentele invocate în recursurile declarate de către partea apărării, precum că instanța a admis o eroare gravă de fapt, prin faptul că a enumerat toate actele de expertiză, apreciindu-l doar pe ultimul, însă totodată raportul de expertiză nr. 276D din 18.12.2012, pe care îl admite ca probă, nu i-a fost dat nici o apreciere, instanța de recurs le-a apreciat ca nefondate.

Instanța de recurs a menționat că, dispoziția art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, definește eroarea gravă de fapt ca stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

Analizînd decizia instanței de apel, instanța de recurs a constatat că, de fapt, în partea descriptivă a acestei hotărîri judecătorești nu a fost menționat și reținut la cumulul de probe ce ar confirma vina în comiterea infracțiunii de către inculpat, raportul de expertiză nr. 276D din 18.12.2012, așa cum invocă recurenții, dar la baza soluției de condamnare a lui Doscalciuc I. în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, a fost reținut raportul de expertiză nr. 263 D din 16.10.2012 și raportul de expertiză nr. 3 din 01.02.2013.

Astfel, instanța de recurs a conchis că în prezenta speță nu și-a găsit confirmarea admiterii a careva erori grave de fapt, iar argumentele invocate în acest sens, reprezintă, de fapt, dezacordul părții apărării cu modalitatea de apreciere a probelor, nefiind constatată careva neluare în considerare a probelor ce confirmă careva fapte sau denaturarea conținutului acestora.

Prin urmare, instanța de recurs a concluzionat că instanțele de fond, în prezența cumulului de probe administrat în această cauză, întemeiat și corect au stabilit vinovăția lui Doscalciuc I. în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, iar argumentele invocate de către inculpat și apărător în recursurile ordinare declarate sînt nefondate și nu sunt incidente temeiurilor de casare prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Referitor la recursul declarat de partea vătămată Cobîlaș S., instanța de recurs a considerat necesar de a-l admite, decizia instanței de apel a o casa în latura civilă, din motivul nesoluționării fondului apelului declarat de către partea vătămată în această parte, cu dispunerea rejudecării cauzei în latura civilă de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a menționat că la rejudecarea cauzei Curtea de Apel Bălți urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să înlăture eroarea comisă de către prima instanță, privind nesoluționarea acțiunii civile, cu expunerea asupra prejudiciului material și moral cauzat; să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel și recurs în ce privește latura civilă; să verifice și să aprecieze profund probele și argumentele prezentate instanței în susținerea recuperării prejudiciului material și moral, în strictă conformitate cu cerințele legii; să le dea apreciere cuvenită în ansamblu, cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate în ce privește latura civilă; să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO și să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs a reținut ca eronată concluzia instanțelor de fond despre admiterea în principiu a acțiunii civile.

În acest sens, instanța de recurs a reținut din materialele dosarului că partea vătămată, care a fost recunoscută și parte civilă prin ordonanța din 13 octombrie 2012 (f.d. 91 vol. I), în cadrul urmăririi penale a înaintat acțiune civilă prin care a solicitat încasarea din contul inculpatului a prejudiciului material în sumă de 412 lei și moral în sumă de 150000 lei, anexînd bonuri de plată (f.d. 89-90 vol. I). La fel, potrivit declarațiilor date de către partea vătămată în cadrul ședinței de judecată în prima instanță (f.d. 140 vol. II-verso), acesta a specificat că solicită încasarea prejudiciului material în sumă de 412 lei și moral în valoare de 150000 lei.

Prin urmare, instanța de recurs a considerat că, în cazul dat, instanțele de judecată ierarhic inferioare, avînd la dispoziție o sumă exactă solicitată de către partea vătămată, ca prejudiciu material cauzat prin infracțiunea săvîrșită de către inculpatul Doscalciuc I., fără careva temeieri legale, n-au soluționat acțiunea civilă în fond, admițînd-o însă în principiu. La acest capitol, instanța de recurs a menționat că, în cazul în care prima instanță, precum și instanța de apel, constatînd din bonurile de plată anexate la acțiunea civilă că unele servicii, medicamente, produse farmaceutice sau alte cheltuieli nu au tangență sau legătură cauzală cu vătămarile corporale constatate prin rapoartele de expertiză medico-legale la partea vătămată și cauzate de către inculpat, instanțele de judecată urmau a le exclude sau respinge, pronunțînd o soluție în conformitate cu cele menționate la alin. (1) art. 387 Cod de procedură penală și nici de cum a considera faptul dat ca un caz excepțional și respectiv să se limiteze la admiterea acțiunii civile în principiu.

La fel, instanța de recurs a considerat ca pripite concluziile instanței de apel, precum că prejudiciul moral nu a fost dovedit de către partea vătămată și imposibil de a fi stabilit. La acest capitol, instanța de recurs a notat că, în temeiul

art. 1423 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacere persoanei vătămate. Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă, pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei.

Astfel, instanța de recurs a menționat că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

Prin urmare, instanța de recurs a statuat că, erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate de către instanța de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța care a judecat apelul și pentru a nu admite astfel încălcarea prevederilor procesual penale a dispus rejudecarea cauzei în ordine de apel în privința acțiunii civile.

Referitor la argumentele din recursul părții vătămate, privind contestarea în partea stabilirii pedepsei inculpatului, nefiind de acord cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința ultimului, solicitând stabilirea pedepsei cu executare reală în închisoare, instanța de recurs le-a apreciat critic.

Din analiza materialelor cauzei și argumentelor invocate de către partea vătămată în recursul său, ce vizează pedeapsa stabilită inculpatului, în raport cu partea motivantă a hotărârii instanței de apel, instanța de recurs a considerat, că instanța de apel corect a menținut sentința în partea stabilirii pedepsei inculpatului, fiind respectate prevederile art. 61, 75 Cod penal și întemeiat instanțele au concluzionat că în privința inculpatului pot fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal, stabilindu-i pedeapsă cu suspendare condiționată, deoarece la caz sînt prezente circumstanțele atenuante stabilite conform art. 76 Cod penal - caracteristica pozitivă a inculpatului de la locul de trai și faptul că anterior nu a fost judecat, precum și lipsa circumstanțelor agravante prevăzute la art. 77 Cod penal. La fel, instanța de recurs a reținut că inculpatul are la întreținere un copil minor.

Instanța de recurs a menționat că este de reținut faptul că inculpatul prin intermediul oficiului poștal a transferat suma de 5000 lei pe contul părții vătămate și în ședința de judecată a instanței de apel, plîngînd s-a căit sincer, cerîndu-și scuze, ceea ce denotă faptul conștientizării celor săvîrșite.

Prin urmare, instanța de recurs a conchis, că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa reală, iar scopul pedepsei penale poate fi atins și fără izolarea acestuia de societate, oferindu-i șansa de a se reabilita în fața societății, demonstrînd că infracțiunea comisă de el este un incident în viața acestuia.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2016, a fost respins ca nefondat apelul comun a avocatului A. Procopciuc și a inculpatului Doscalciuc Igor Ion, a fost admis apelul declarat de partea vătămată Cobîlaș Serghei, a fost casată sentința Judecătorei Sîngerei din 26 martie 2014, în latura

civilă, cu pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

A fost admisă parțial acțiunea civilă, s-a încasat de la inculpatul Doscalciuc Igor Ion în beneficiul părții vătămate Cobîlaș Serghei prejudiciul material în mărime de 412 lei și prejudiciul moral în mărime de 25000 mii lei, în total suma prejudiciului cauzat constituind suma de 25412 lei. Din suma menționată urmează a fi scăzută suma de 5780 lei achitată anterior de către inculpatul Doscalciuc Igor părții vătămate, urmînd a se încasa de la inculpatul Doscalciuc Igor în beneficiul părții vătămate Cobîlaș Serghei suma de 19632 lei.

În rest s-a menținut fără modificări dispozițiile instanței de fond.

10. În motivarea soluției adoptate instanța de apel, a reținut că din analiza probelor administrate de instanța de fond, materialelor cauzei, ținînd cont de prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, care prevede, că pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs (decizia Curții Supreme de Justiție din 10.11.2015) sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului, a considerat, că la examinarea cauzei respective instanța de fond neîntemeiat a admis în principiu acțiunea civilă a părții vătămate Cobîlaș Serghei, fără a lua pe deplin în considerație legislația procesual-penală și civilă în acest domeniu.

Instanța de apel a conchis, că concluziile instanței de fond în ce privește latura civilă, sînt în contradicție cu prevederile art. 387 alin. (1) și alin. (3) Cod de procedură penală, ce stipulează că, o dată cu pronunțarea sentinței de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge și numai în cazul excepțional cînd, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui amînată examinarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Instanța de apel a statuat că în prezenta speță, partea vătămată, care a fost recunoscută și parte civilă prin ordonanța din 13 octombrie 2012 (f.d. 91 vol. I), în cadrul urmăririi penale a înaintat acțiune civilă prin care a solicitat încasarea din contul inculpatului a prejudiciului material în sumă de 412 lei și moral în sumă de 150000 lei, anexînd și copiile bonurilor de plată, ce confirmă cuantumul prejudiciului material (f.d. 89-90 vol. I). Totodată, potrivit declarațiilor date de către partea vătămată în cadrul ședinței de judecată în prima instanță (f.d. 140 v. II verso), acesta a specificat că solicită încasarea prejudiciul material în sumă de 412 lei și moral în valoare de 150000 lei.

Instanța de apel a considerat că instanța de fond, prin sentința adoptată, în mod eronat a dispus admiterea în principiu a acțiunii civile înaintate de partea vătămată Cobîlaș S.. Or, ultimul în mod consecvent a susținut acțiunea civilă înaintată în sumă de 412 lei, confirmată cu certitudine prin copiile cecurilor anexate, paguba pricinuită părții vătămate fiind astfel cu certitudine stabilită deja la faza urmăririi penale.

Din aceste considerente instanța de apel a conchis necesar de a admite acțiunea civilă, cu încasarea în beneficiul părții vătămate a prejudiciului material în sumă de 412 lei.

Totodată, instanța de apel reiterând prevederile art. 219 alin. (4), ținând cond de art. 220 alin. (3) Cod de procedură penală, art. 1423 Cod civil, precum și recomandările stipulate în hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 6 din 04.07.2005 „Cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației materiale despre încasarea prejudiciului cauzat prin vătămare a integrității corporale sau altă vătămare a sănătății ori prin deces”, a conchis necesar de a admite parțial cerința expusă de partea vătămată în acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului moral, încasînd de la inculpatul Doscalciuc Igor în beneficiul părții vătămate Cobîlaș S. suma de 25000 lei în calitate de prejudiciu moral.

Or, reieșind din circumstanțele cauzei și normele legale indicate, instanța de apel a considerat, că prejudiciul moral pretins de partea vătămată în mărime de 150000 lei, este exagerat. Instanța de apel a menționat că cuantumul prejudiciului moral ce urmează a fi încasat de la inculpat trebuie să fie echitabil tuturor circumstanțelor cauzei.

Ținînd cont că din materialele cauzei, cît și din declarațiile participanților la proces, rezultă că inculpatul a transferat prin intermediul oficiului poștal în contul părții vătămate Cobîlaș S. suma de 5780 lei în vederea reparării prejudiciului cauzat, instanța de apel a conchis că suma dată urmează a fi exclusă din suma totală a prejudiciului de 25412 lei, urmînd a se încasa de la inculpatul Doscalciuc Igor în beneficiul părții vătămate Cobîlaș Serghei suma de 19632 lei.

În afară de aceasta, instanța de apel a reținut că prin sentința instanței de fond din 26.03.2014 Doscalciuc Igor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în baza art. 90 Cod penal, pe termen de probă de 1 an. Soluția dată a instanței de fond a fost menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 08.04.2015, și prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 noiembrie 2015, la fel a fost constatată temeinicia sentinței instanței de fond în latura penală, cauza fiind remisă la rejudecare în instanța de apel doar în latura civilă, din aceste motive instanța de apel a considerat necesar de a menține dispozițiile instanței de fond în această parte.

11. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, inculpatul Doscalciuc Igor în comun cu avocatul Procopciuc Angela au declarat recurs ordinar, solicitînd casarea sentinței Judecătoriei Sîngerei din 26 martie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2016, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi decizii de achitare a inculpatului, din motivul lipsei elementelor componenței infracțiunii, iar acțiunea civilă să fie lăsată fără examinare.

În motivarea recursului au indicat următoarele argumente:

- hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, deoarece stabilind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate prin probele constatate de prima instanță, lipsesc motivele pe care se întemeiază soluția de respingere a apelului și anume din care motive se combat probele apărării, adică declarațiile inculpatului, martorului Ghinițoi ș.a., ce exclud comiterea faptei imputate lui Doscalciuc I., concluzionînd concomitent despre aprecierea critică a acestora, ca fiind combătute prin alte probe;

- instanța de apel a efectuat o apreciere eronată și formală a probelor și circumstanțelor cauzei contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală;

- instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, inclusiv soluția cu privire la quantumul prejudiciului moral. Invocă eroarea gravă anume prin faptul că instanța de judecată a enumerat în hotărîrea sa toate actele de expertiză medico-legale, dar o apreciază numai pe una, însă raportul de expertiză nr. 276 D din 18.12.2012, ce a fost admis ca probă, instanța de judecată nu i-a dat nici o apreciere;

- prejudiciul moral încasat de instanța de apel este neîntemeiat, or partea vătămată nu a invocat limita suferințelor fizice și psihice, iar din istoria de boală ambulatoriu prezentată acesta este perfect sănătos, nu are urmări grave ale afecțiunii la ficat, iar lipsa splinei nu a cauzat dereglări de sănătate care să-i limiteze capacitatea de muncă;

- quantumul prejudiciului moral în mărime de 25000 lei este exagerat ținînd cont că Cobîlaș Serghei după 21 zile de tratament staționar a plecat peste hotare la muncă, circumstanțe care denotă lipsa stării fizice și psihice îndelungate a victimei;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și anume partea apărării solicitînd audierea expertului Tighineanu S., din motivul prezenței divergențelor în actele de expertiză, instanța de apel a admis inițial demersul, însă deoarece expertul se afla în concediu medical, la solicitarea repetată de a audia acest expert, instanța ulterior a refuzat nemotivat audierea ultimului;

- consideră că astfel a fost încălcat și principiul egalității armelor, deoarece instanța de apel nu a soluționat această pretenție invocată în cererea de apel. La fel, nemotivat a fost refuzat audierea martorului părții apărării - medicul de sector;

- consideră că la pronunțarea deciziei instanța de apel a încălcat principiul contradictorialității procesului penal, stabilit de art. 6 CEDO, deoarece judecarea cauzei a avut loc doar în latura civilă, iar apelul a fost înaintat și în privința laturii penale;

- instanța de apel neîntemeiat a admis acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, în acest sens nefiind prezentate probe pertinente, invocînd că bonul de plată în sumă de 412 lei nu este în legătură cauzală cu perioada tratamentului și prescripțiile medicului.

12. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul și partea vătămată Cobîlaș Serghei au depus referință privind opinia lor asupra recursului declarat, solicitând declararea inadmisibilității acestuia.

13. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Colegiul penal constată că temeiurile invocate de recurent, prevăzute în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărîrea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzînd motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal reține că recurenții critică decizia instanței de apel sub aspectul prevederilor art. 427 alin. 1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede expres că *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori*

motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Afirmațiile recurenților că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel* sunt declarative motiv din care nu pot fi reținute.

Or, analizând decizia contestată cu recurs ordinar, Colegiul penal constată că instanța de apel s-a expus detaliat asupra tuturor motivelor pentru care a fost dispusă rejudecarea în instanța de apel, întemeindu-și soluția, așa cum este indicat în pct. 10 al prezentei decizii, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește și repetarea căreia nu o consideră necesară.

Mai mult ca atât, recurentul invocând faptul, că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu a indicat în ce constă această eroare.

Referitor la argumentul recurenților că instanța de apel a încălcat principiul contradictorialității procesului penal, stabilit de art. 6 CEDO, deoarece judecarea cauzei a avut loc doar în latura civilă, iar apelul a fost înaintat și în privința laturii penale, Colegiul reține că instanța de apel corect a examinat cauza doar în latura civilă, ținând cont de prevederile art. 436 alin. (3) Cod de procedură penală, care prevede, că atunci când hotărârea este casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau civilă, instanța de rejudecare se pronunță în limitele în care hotărârea a fost casată.

În acest sens, Colegiul penal constată că, prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 10 noiembrie 2015 a fost casată parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 aprilie 2015 în cauza penală privindu-l pe Doscalciuc Igor Ion în latura civilă și s-a dispus rejudecarea cauzei în această parte de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată. În rest, celelalte dispoziții ale deciziei atacate au fost menținute.

Prin urmare, instanța de apel la rejudecare corect a examinat cauza penală privindu-l pe Doscalciuc Igor Ion doar în latura civilă, în care parte instanța de recurs a dispus rejudecarea cauzei.

Or, în latura penală cauza menționată nici nu putea fi examinată, deoarece există o hotărâre irevocabilă în acest sens.

În aceste condiții instanța de recurs consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, precum și art. 436 alin. (3) Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de inculpatul Doscalciuc Igor în comun cu avocatul Procopciuc Angela se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

14. În conformitate cu art. 432 alin.(1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Doscalciuc Igor în comun cu avocatul Procopciuc Angela, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2016, în cauza penală în privința lui **Doscalciuc Igor Ion**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 24 iunie 2016.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Timofti Vladimir